

Bibliotheeknetwerk

De manier waarop bibliotheekau-

Volgende bibliotheken maken deel uit van het Anet netwerk:

Academische bibliotheken

- Universiteit Antwerpen
- Universiteit Hasselt
- Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen
- Karel de Grote-Hogeschool – Antwerpen

Speciale bibliotheken in Antwerpen Centrum

- Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience
- Bibliotheek Museum Plantin-Moretus
- Rubenianum
- Documentatiecentrum Middelheimmuseum
- Scheepvaartbibliotheek
- Etnografische bibliotheek
- Letterenhuis
- Bibliotheek Felix Archief
- Vakbibliotheek Den Bell

Andere speciale bibliotheken

- Bibliotheek Museum Schone Kunsten – Antwerpen
- Stedelijke Erfgoedbibliotheek en Stadsarchief – Mechelen
- Bibliotheek Orde van Advocaten – Antwerpen
- Theologisch en Pastoraal Centrum – Antwerpen
- Stichting Lezen / Focuspunt Jeugdliteratuur
- Koninklijke Apothekersvereniging van Antwerpen
- Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen

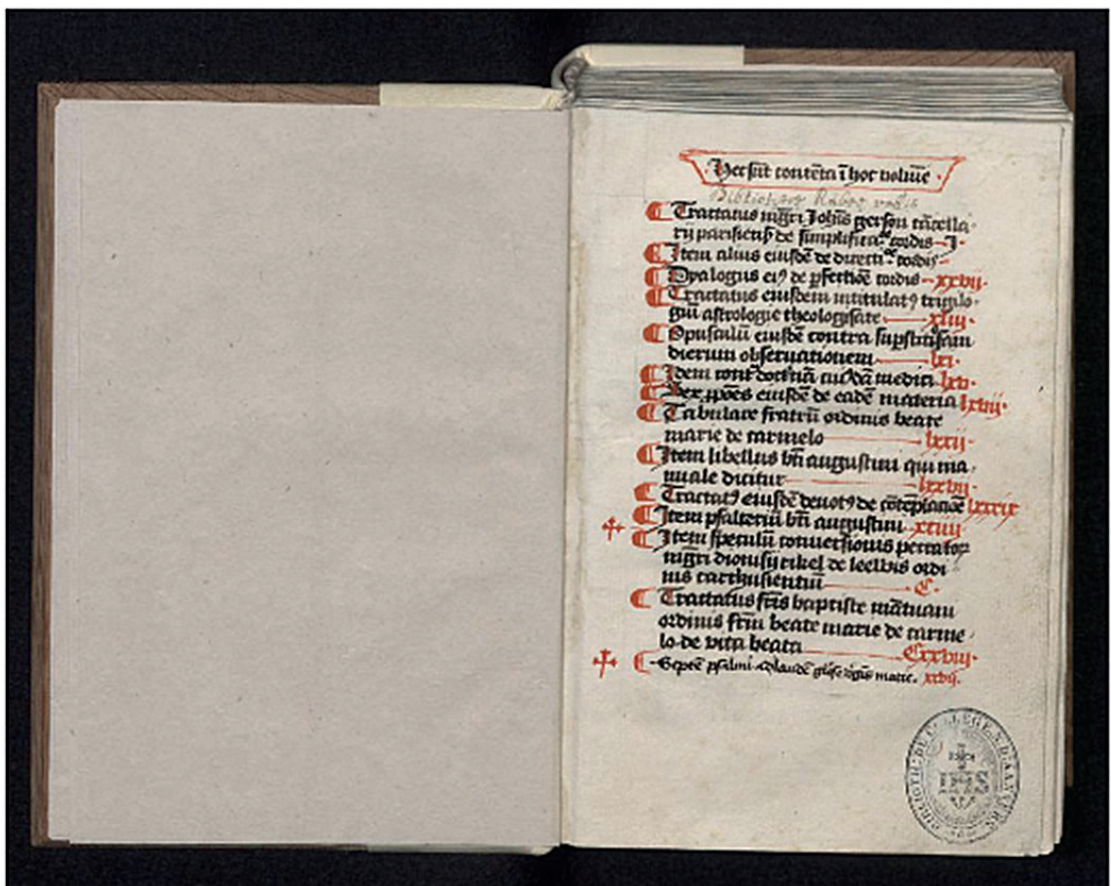
product - Brocade - ontwikkelen. Zo hebben we een ontzettend grote vrijheid om de toepassing af te stemmen op eigen noden en projecten. We staan ook midden in de bibliotheek en tussen onze

gebruikers, die dagen ons natuurlijk uit.

Anet is ambitious

In 2010 hebben we een raamcontract met de Stad Antwerpen

Het oudste boek van België in digitaal platform

afgesloten. Hierdoor hebben we onze bestaande dienstverlening kunnen verder zetten terwijl er ook enkele nieuwe bibliotheken zoals het Rubenianum en het Middelheimmuseum bijkomen. Anderzijds hebben we binnen dit contract een nieuwe activiteit ontwikkeld, archiefautomatisering.

Zelf hadden we op dat ogenblik nog geen ervaring en knowhow wat archieven betreft. Deze leemte hebben we omgebogen tot een opportuniteit. Om deze knowhow op te bouwen, om doordachter een archiefmodule te kunnen ontwikkelen en testen, hebben we samen met de bibliotheek en het beheer van de UAntwerpen een project opgestart om binnen de UAntwerpen de (administratieve) archieven in kaart te brengen en te beschrijven. Op deze manier leveren de inspanningen die we moeten doen voor onze archiefpartners meteen ook voor de UAntwerpen wat op.

Vanuit het Letterenhuis kwam de vraag naar een digitaal platform om objecten zoals foto's, schilderijen, ... te beschrijven en de digitale weergave ervan zichtbaar te maken. De ontwikkeling van dit platform was een uitdaging, maar het resultaat mag er zijn en hoeft niet onder te doen voor andere reeds bestaande softwaretoepassingen voor een digitaal platform, integendeel. Omdat we persoonlijk overleggen met onze partners, eerder een kleinschalig netwerk zijn, kunnen we meer op maat werken tot grote tevredenheid van onze partners. De bibliotheek van UAntwerpen ging zelf ook aan de slag met het digitaal platform om de beperkte, maar zeer prestigieuze bijzondere collectie te digitaliseren. Het paradepaardje, het oudste boek van België (de eerste druk van Dirk Martens) werd zo in samenwerking met het Ruusbroecgenootschap geconserveerd en digitaal beschikbaar gesteld.

Academische bibliografie
Er zijn ook veel externe factoren die ons aansturen. De academische bibliografie was bijvoorbeeld iets wat er vroeger werd bijgenomen terwijl dit de laatste jaren steeds eminenter is geworden. Daar wordt echt met een vergrootglas naar gekeken, natuurlijk ook omdat publicaties worden geteld in functie van verdeling van onderzoeksgelden. Sinds 1991 produceert de universi-

teitsbibliotheek de Academische Bibliografie van de Universiteit Antwerpen. Deze databank biedt een overzicht van de wetenschappelijke publicaties van de onderzoekers van de Universiteit Antwerpen en heeft als voornaamste doelstellingen:

- Het online zichtbaar maken van (een overzicht van) de publicaties per onderzoeker.
- Het ondersteunen van evaluaties en het beleid in het algemeen.
- Het voeden van externe gegevensbestanden (bv. VABB-SHW, zie verder).

Daarom is het van belang dat de publicaties van elke onderzoeker volledig en correct worden opgenomen. Door Web of Science geïndexeerde publicaties worden automatisch opgenomen, overige in aanmerking komende publicaties dienen te worden aangemeld.

De expertise die we hebben opgebouwd op vlak van de AB, wordt ook ingezet ten behoeve van het Vlaams Academisch Bibliografisch Bestand – Sociale en Humane Wetenschappen (VABB-SHW) dat de wetenschappelijke publicaties in de betreffende disciplines in Vlaanderen telbaar maakt. Het resultaat van deze telling wordt gebruikt als een parameter voor de verdeling van de BOF onderzoeksmiddelen. Zowel voor de AB als voor VABB-SHW werkt Anet nauw samen met het Departement Onderzoek, de dienst Fundamenteel onderzoek, kwaliteitszorg en databeheer in het bijzonder.

De institutional repository (IRUA) is een nieuwe Brocade webtoepassing die recent werd ontwikkeld en waarmee gegevens uit de academische bibliografie geavanceerd kunnen worden opgezocht, gefilterd en geëxporteerd. IRUA is daarnaast een open access publicatieplatform dat werd opgezet volgens de normen van uitwisselbaarheid en duurzaamheid die internationaal geldend zijn. Het geheel laat ons toe om een antwoord te bieden op het toenemend aantal vragen en verplichtingen van een gevarieerde groep gebruikers en om de wetenschappelijke output van de Universiteit Antwerpen voor een breder publiek toegankelijk te maken.

WorldCat
Anet onderzoekt momenteel de mogelijkheden om de gehele

Anet-collectie zichtbaar te maken binnen WorldCat, de grootste online catalogus met collecties van over de hele wereld. Op deze manier kunnen we onze collecties internationaal meer zichtbaarheid geven. Dit is vooral interessant voor de unieke stukken vanuit de museum- en erfgoedbibliotheek en onze eigen collectie oude en bijzondere drukken.

Impala en Antilope
Bij het enthousiast vernoemen van al onze huidige projecten en uitdagingen zouden we bijna onze oudste paradepaardjes vergeten (naast Brocade natuurlijk): Impala en Antilope.

Impala, het Belgisch systeem voor interbibliothecair leenverkeer (IBL) en documentlevering werd door de UAntwerpen, Anet in het bijzonder, ontwikkeld en in 1991 als nationaal systeem in gebruik genomen. Impala werd ontwikkeld als antwoord op een nood aan een efficiënt systeem voor het interbibliothecair verkeer in België, zonder overheidsinitiatief of – financiering. Tot dan was het Belgisch IBL-model er een van ongeplande decentralisatie, met alle nadelen daaraan verbonden. Impala heeft de zwakte van dat model weggewerkt en omgevormd tot een gestructureerd systeem, essentieel voor het goed functioneren van het IBL in België. Vandaag is het nog steeds operationeel en de circa 600 aangesloten bibliotheken wisselen jaarlijks zo'n 140.000 aanvragen uit via Impala.

Een instrument als Impala kan maar efficiënt werken als men snel de potentiële leveranciers van een publicatie kan aanspreken. Impala is daarom gekoppeld aan verschillende collectieve catalogi. Een ervan is Antilope, de collectieve catalogus van tijdschriften aanwezig in Belgische wetenschappelijke bibliotheken. Van een lokale Antwerpse gedrukte catalogus in 1973, groeide Antilope vanaf 1981 uit tot een nationale online catalogus. Antilope wordt al 40 jaar geproduceerd door de bibliotheek van de UAntwerpen. Deze catalogus bevat vandaag 315.000 titels van tijdschriften aanwezig in 200 bibliotheken. Anet zorgt voor de upload en het beheer van deze gegevens in Antilope.

Spin-off: CiBLiS
UAntwerpen startte met de ontwikkeling van Brocade in 1998. In 2001 werd een overeenkomst met CIPAL gesloten. CIPAL is leverancier van IT-diensten en e-government oplossingen aan lokale en provinciale overheden en nam Brocade mee op in haar portfolio van diensten. Zo gebruiken alle openbare bibliotheken die zijn aangesloten op het provinciaal bibliotheekstelsel van Antwerpen vandaag de dag Brocade. CIPAL slaagde er ook in om een groot

Het Brocade-bier, gebrouwen voor het goede doel

contract voor automatisering van lokale, openbare bibliotheken in Zuid-Afrika in de wacht te slepen. Het toenemende succes van de Brocade software, de groeiende belangstelling vanuit het buitenland en de ermee gepaard gaande stijgende vraag naar bijkomende ontwikkeling zetten de UAntwerpen en CIPAL ertoe aan om na te denken over nieuwe vormen van samenwerking. Deze werd uiteindelijk gevonden in de vorm van een spin-off – CiBLiS genaamd – die eind augustus 2013 boven de doopvont werd gehouden. Naast UAntwerpen en CIPAL participeert ook LRM (Limburgse Reconversie Maatschappij) in dit nieuwe bedrijf. De actieve rol van Anet in CiBLiS situeert zich op het vlak van kennisoverdracht en roadmap (het uitzetten van de Brocade ontwikkeltrajecten).

Ook met de komst van CiBLiS zullen we blijvend proberen om in te spelen op de diverse behoeften zonder de consistentie van het geheel uit het oog te verliezen. Tot nu toe is ons dat altijd aardig gelukt.

Eens Anet, altijd Anet
Werken binnen het Anet-team is vaak werken tegen de klok en vraagt de volle inzet van iedereen van het team. Vaak moet er met weinig middelen, veel gerealiseerd worden. Dat vraagt niet alleen expertise, maar vooral een goede

dosis creativiteit en enthousiasme. Toch, de voldoening is telkens groot wanneer een nieuwe functionaliteit wordt opgeleverd en onze partners tevreden zijn. Dat werken bij Anet leuk is, wordt bevestigd door de honk- vastheid van alle medewerkers.

En dat er ook al eens kan gelachen worden bij Anet, dat werd nogmaals bewezen op 1 april. Al onze partners werden op de hoogte gebracht van het nieuwe product van Anet, Brocade bier. Hoewel velen dachten dat het om een grap ging, bleek er op 1 april effectief Brocade bier beschikbaar te zijn. Al snel vlogen alle flesjes over de toonbank. De opbrengst gaat naar een goed doel van de UAntwerpen, het Centrum voor Zorg-technologie.

Wie is wie?

- Jan Corthouts, diensthoofd Anet
- Richard Philips, technologisch manager
- Alain Descamps en Marc Jeurissen, software ontwikkeling
- Luc Bastiaenssen, systeemingenieur
- Tom De Mey en Anke Jacobs, project coördinatoren
- Rudi Baccarne, academische bibliografie en institutional repository
- Jef Tegenbos, netwerkcatalograaf, specialist metadata
- Karen Andree en Nils De Wolf, projectmedewerkers